

NOTAT

OPPDRAAG	Naustdalen Søreide	DOKUMENTKODE	10200223-01-not-nml2
EMNE	Naturmangfold	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	Webu 2 AS	OPPDRAAGSLEDER	Heidi Havelin
KONTAKTPERSON	Erlend Innset	SAKSBEHANDLER	Marie Bjelland
KOPI		ANSVARLIG ENHET	Multiconsult Norge AS

1 Vurdering av tiltak etter naturmangfoldloven §§ 8-12

Planområde på Søreide ligger i Ytrebygda bydel i Bergen kommune. Planområdet ligger innenfor sentrumsområde S25 i gjeldende kommuneplanens arealdel 2010-2021 og er regulert til bolig/næring i gjeldende områderegulering. Planområdets størrelse er omtrent 14,7 daa. Som en del av arbeidet er § 8-12 i naturmangfoldloven vurdert og fulgt opp.

1.1 § 8 KUNNSKAPSGUNNLAGET

Kunnskapsgrunnlaget i en sak skal ifølge naturmangfoldloven stå i rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Kunnskapsgrunnlaget bygger her på tidligere registreringer i området, samt en supplerende befarings. Blant annet er registreringer i nasjonale baser som Artsdatabankens artskart¹ og Naturbase² og Kilden skog og landskap³ undersøkt, andre kilder refereres fortløpende. Feltundersøkelsen ble foretatt tidlig i sesongen 13.04.18, før blomstringen var begynt.

Planområdet er i dag ubebygget, men Ytrebygdsvegen er en del av planområdet. Området har tidligere vært beitemark⁴, og området har derfor lenge vært rik på lystilgang. Enkelte trær ser ut til å ha stått siden 50-tallet. Vekslede sol/skygge i en tresatt beitemark som dette kan ha en viktig biologisk verdi.

I øst grenser planområdet til et delvis ubebygget grøntområde, eneboliger/rekkehus dominerer i vest og Dolvika næringsområde ligger like sør for planområdet. Mot nord er det etablert et større boligkompleks med næringsaktivitet. Ifølge arealressurskartet i figur 1 består området først og fremst av fulldyrka mark og noe uproduktiv skog i vest. Like øst for plangrensen er det skog med særs høy bonitet. Geologien i området er gjengitt i

¹ Artsdatabanken, Artskart: <https://artskart.artsdatabanken.no>

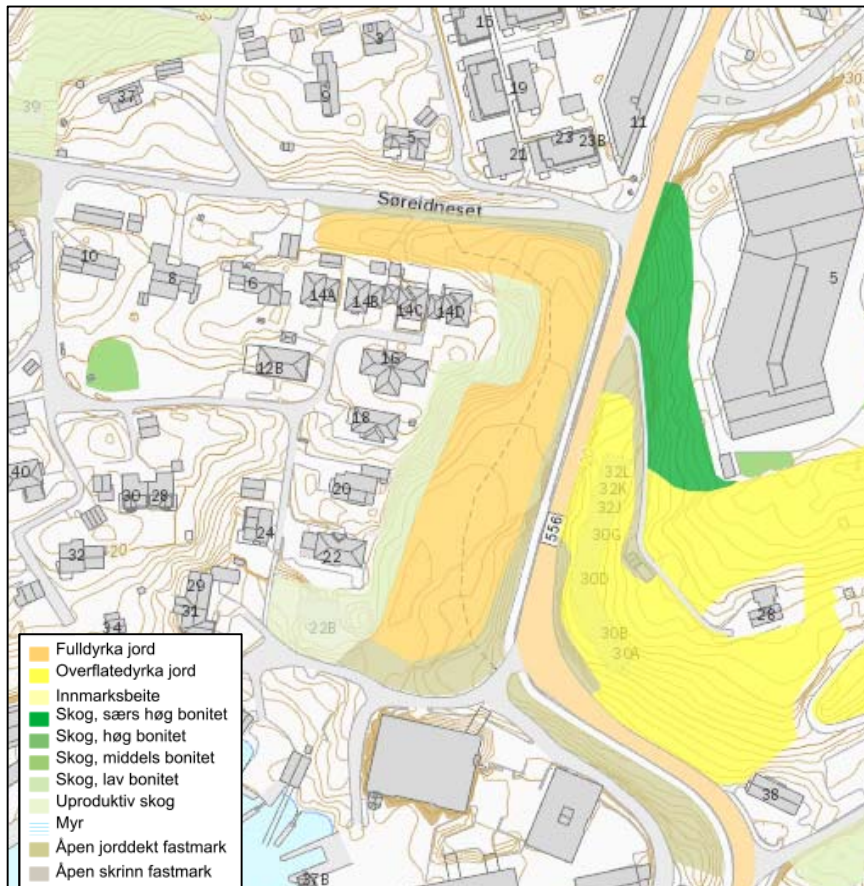
² Miljødirektoratet, Naturbase: <http://kart.naturbase.no/>

³ Nibio – Kilden skog og landskap: <http://kilden.skogoglandskap.no/>

⁴ Flyfoto- Bergenskart.no

			MARIEBJ	CRN	CRN
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

bergflatekartet til NGU⁵. Myolittgneis dominerer i planområdet med partier med amfibolgranatglimmerskifer. Sistnevnte kan gi opphav til noe mer næringskrevende arter enn myolittgneis.

Figur 1 Arealressurskart N5, planområdet består av fulldyrka jord og noe uproduktiv skog i øst. Kilde: Naturbasen

Tresjiktet domineres av selje, men det er et smalt belte med planta grantrær lengst sørvest. Det er flere eldre seljetrær og sammen med en lægerutgave av selje utgjør disse viktige biologisk element lengst nord i planområdet. Det er også innslag av hassel, platanlønn, furu, gran, bjørk og unge asketrær. Trærne vokser først og fremst i et belte langs vestsiden av plangrensen, samt noen yngre utgaver i skråning opp mot veien. Lengst nord, like øst for eiendom gnr 35 bnr 675 er det et voksent eksemplar av et asketre. Ask er i kategorien sårbar (VU) i Norsk rødliste for arter 2015. Feltsjiktet domineres stort sett av graminider, men det er også et parti med mindre næringskrevende arter som blåbærlyng og bjørnekam lengst nordvest. I tillegg er det innslag av lyssiv og oppslag av et par kristtorn. Det ble gjennomført en befaring 27.06.18 for å kontrollere funn av svartelistede arter. Feltsjiktet var på denne tiden sterkt dominert av vendelrot. Denne planten vokste i hele planområdet. Busksjiktet består for det meste av oppslag av selje, ask, gran. Det er en del einer i området

⁵ NGU, bergflatekart, <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

lengst nordvest. Parkslirekne er observert lengst nordvest i planområdet. Parkslirekne er i kategorien *svært høy risiko* (SE) og har en sterk negativ effekt på norsk natur. Platanlønn og bulkemispel (SE) ble observert flere steder i planområdet. Platanlønn er også en fremmedart i kategorien *svært høy risiko* (SE). Det kan ikke utelukkes at det er flere fremmede arter i planområdet.

Av naturbase går det frem at det ikke finnes verneområder etter naturmangfoldloven innenfor eller nær planområde. Det er heller ikke registrert noen viktige naturtyper som beskrevet i DN-håndboka 13⁶ eller arter av nasjonal forvaltningsinteresse innenfor eller nær planområdet. Ramsløkflue er observert i år 2009, omtrent 300 meter øst for planområdet. Ramsløkflue er listet som nær truet i Norsk rødliste (2015) og er av stor nasjonal forvaltningsinteresse. Videre viser artskart at det er registrert tyrkerdue (NT), fiskemåke (NT) og stær (NT). De to første er registrert i 2006 og stæren sist i 2001. Kaie er registrert flere ganger, i tillegg er det enkeltobservasjoner av tårnseiler, sildemåke, stær, munk og ringdue. Alle artene har koordinatpresisjon 300 meter eller mer og er observert like sør for Søreide Bilverksted. Registreringer i artskart og observasjoner under feltarbeidet bekrefter at planområdet er et funksjonsområde for flere fuglearter.

Nøkkeldata for planområdet:

Rødlistearter: ask (VU)

Fremmedarter: platanlønn, parkslirekne⁷

Andre arter av nasjonal forvaltningsinteresse: Ingen

Arter av regional eller lokal forvaltningsinteresse: Ingen

Utvalgte naturtyper (jf. forskrift av 13. mai 2011): Ingen

Verneområder: Ingen

Verneplan for vassdrag/prioriterte vassdrag: Ingen

Naturtyper: Ingen

Truete vegetasjonstyper: Ingen

Det er for tidlig i sesongen for å kunne gjøre en fullstendig vurdering av floraen i planområdet ved Naustdalen. Artene som er observert gir allikevel en indikasjon på at vegetasjonen er triviell og består av lite krevende arter og samlet sett kan ikke naturen

⁶ Direktoratet for naturforvaltning-miljødirektoratet 2007, Kartlegging av naturtyper- verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 12 2. utgave.

⁷ Må artsbestemmes senere i sesongen.

Naturmangfold

beskrives som noen av naturtypene nevnt i DN-13. Områdets verdi som beitemark er sterkt forringet på grunn av fravær av skjøtsel. I tillegg har fremmedarter fått etablere seg.

Figur 2 En læger lengst nord i planområdet.

Figur 3 Parkslirekne og bulkemispel lengst nord i planområdet.

§ 9 FØRE-VAR-PRISIPPET

Jf. § 9 i naturmangfoldloven skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak. Føre-var-prinsippet kommer til anvendelse når man ikke har tilstrekkelig med kunnskap til å vite hvilke virkninger beslutningen vil ha for naturmangfoldet.

I dette tilfellet er foreliggende informasjon forholdsvis god, men befaringsplanområdet er foretatt tidlig i sesong (i april), man har derfor ikke registrert våraspektet og den faktiske artsrikheten i feltsjikt. Det ble utført en ekstra befaringsplan i juni. Føre-var-prinsippet vil derfor tillegges lite vekt.

1.2 §10 ØKOSYSTEMTILNÆRMING OG SAMLET BELASTNING

Jf. § 10 i naturmangfoldloven skal den samlede belastningen på et økosystem vurderes. For å vurdere tiltakets konsekvens på naturmiljøet, skal samvirke mellom ulike påvirkninger og tiltakets kumulative karakter i forhold til andre gjennomførte og planlagte tiltak vurderes.

Planområdet representerer i dag et av få ubebygde grøntområder sentralt på Søreide. Til tross for at Ytrebygdsvegen skiller planområdet fra grøntområdet ved Søreide skole, representerer disse områdene sammen en viktig funksjon for flere fuglearter.

Grøntområdet øst for Ytrebygdsvegen har siden 90-tallet gradvis blitt nedbygd. I områdeplanen for Søreide sentrum (vedtatt 2011) vises planområdet og størstedelen av dette grøntarealet som utbyggingsområder. Et område rundt eiendom gnr. 35 bnr. 2, på ca. 13 daa blir bevart som grønt i områdeplanen. Dette området vil trolig være nokså trafikkert pga. gangvei til Søreide skole (åpnet 2014) gjennom området. Verdien av grøntområdet som funksjonsområde for fugl blir derfor noe svekket. Samlet sett vil nedbygging av grøntområde ved Naustdalen og rundt skolen redusere funksjonsområdet for flere fuglearter.

Foreløpig plankart viser en tett utbygging langs Ytrebygdsvegen i øst, samt i deler av granskogsbeltet i sørvest. Sentralt i utbyggingsområdet dominerer yngre trær av selje og den svartelistede kjempebjørnekjeks. Planforslaget legger videre opp til et langstrakt grøntbelte som skal reguleres til felles uteoppholdsareal i vest. Haugen lengst nordvest, som har flere store trær, kan derfor trolig bevares med foreliggende planforslag.

Forutsatt at aktuelle fremmedarter blir fjernet fra planområdet, samt om noen trær bevares innenfor f_BUT3, vurderes den samlede konsekvensen av tiltak i planområdet til å føre til en liten-moderat belastning på natur og økosystemer i og utover selve planområdet.

1.3 § 11 KOSTNADENE VED MILJØFORRINGELSE SKAL BÆRES AV TILTAKSHAVER

Tiltakshaver er klar over, ifølge nml § 11, at kostnader ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, skal dekkes av tiltakshaver. Kostnader ved å hindre

eller begrense skade innebefatter alle kostnader ved forebyggende eller gjenopprettende tiltak. I dette kan det også ligge kostnader med å fremskaffe kunnskap.

1.4 § 12 MILJØFORSVARLIGE TEKNIKKER OG DRIFTMETODER

For å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, samt lokalisering av tiltak, vurderes.

På generelt grunnlag bør tiltak utføres på en mest mulig skånsom måte for miljøet, og ulike løsninger vurderes med hensyn på blant annet naturmangfold. Det kan være særlig aktuelt å ta hensyn til hekkende fugl i planområdet, ved at enkelte typer anleggsarbeid opphører i yngle-perioden for fugler, noe som også er nedfelt i nml § 15.

For å redusere de negative virkningene av tiltaket er det viktig at masser fra området håndteres på riktig måte med hensyn på fremmede arter. Parkslirekne spres vegetativt med plantedler og jordstengler. Arten er en høyrisikoart som krever tiltak når det gjelder massehåndtering. Et eksempel på tiltak kan være at forekomst unngås å berøres under arbeidene. Anbefalt prosedyre ved fjerning er klipping før gravearbeidet. Organisk avfall må behandles med varmtvann eller tørking før det sendes til forbrenning eller kompostering. Krav til transport er tett bunn og overdekking. Bulkemispel er en art som har lavere risiko for skade på økologien rundt, men det anbefales at det gjøres en vurdering av tiltak etter Miljødirektoratets veilder⁸. Tiltak for høyrisiko arter og risikoarter jf. veilederen må beskrives i en tiltaksplan, og gjennomføringstidspunkt bør knyttes til en rekkefølgebestemmelse.

⁸ Sweco, 2018, Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter.